



Postbus 5050

NL-3502 JB Utrecht

+31 30 87 820 87

www.AeQui.nl

info@AeQui.nl

Bachelor Communication & Multimedia Design (CMD) / UX-Design (UXD)

De Haagse Hogeschool

Adviesrapport van de beoordeling bestaande opleiding
18 en 19 november 2024

Colofon

Instelling en opleiding

De Haagse Hogeschool

Den Haag

Instellingstoets Kwaliteitszorg: ja

Opleiding: Communication & Multimedia Design (CMD/UXD)

Locatie: Den Haag

Variant: Voltijd

ISAT-nummer: 34092

Visitatiepanel

Raoul van Aalst, voorzitter

Bas Olde Hampsink, deskundige

Willem-Jan Renger, deskundige

Wina Smeenk, deskundige

Kristie Nkenné Conings, student-lid

Carlijn Braam, secretaris

AeQui Nederland

Postbus 5050

3502 JB Utrecht

www.AeQui.nl

Samenvatting

Op 18 en 19 november 2024 is de bacheloropleiding Communication & Multimedia Design (CMD/UXD) van De Haagse Hogeschool gevisiteerd. Het totaaloordeel van het panel is **positief**. De voltijdse opleiding heeft twee varianten: het vierjarige Nederlandstalige CMD-programma van 240 EC en het driejarige Engelstalige UXD-programma van 180 EC. Beide varianten hebben dezelfde eindkwalificaties. In het UXD-programma ligt het tempo wat hoger en is er meer focus op zelfstandigheid van de student. Onderzoek is een integraal onderdeel van beide programma's, maar krijgt meer nadruk in UXD.

Beoogde leerresultaten

De opleiding CMD/UXD beoogt studenten op te leiden tot ontwerpers van digitale interactie (UX-designers) die zich bewust zijn van de impact van hun ontwerpen. De beoogde leerresultaten van de opleiding zijn gebaseerd op het landelijke beroeps- en competentieprofiel Communication & Multimedia Design. Hieraan is de competentie 'betrokken en bewust ontwerpen' toegevoegd. De nieuwe leerresultaten zijn vanaf '22-'23 ingevoerd in alle leerjaren. De eigen visie omvat vier mindsets (lef, impact, nieuwsgierigheid en creativiteit) die in co-creatie met het werkveld tot stand zijn gekomen. De opleiding wil zich onderscheiden door een focus op deze mindsets, maatschappelijke impact, technologie en de ervaring van gebruikers. Hierbij is ontwerponderzoek een belangrijk thema. De commissie staat positief tegenover de heldere profilering van de opleiding, al vindt zij de mindsets nog weinig doorleefd. De commissie waardeert de sterke, organische verbinding van de opleiding met de lectoraten binnen de Faculteit IT & Design en de hogeschool, en met het werkveld. Dit leidt tot stevige lijnen met zowel onderzoek als de beroepspraktijk.

De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten op hbo-bachelorniveau zijn en aansluiten bij de actuele eisen die vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

De commissie is te spreken over de goed opgezette, diverse en studentgerichte leeromgeving en het deskundige team. Zij kan zich vinden in de motivering voor de Engelstalige variant van de opleiding. Sterke punten vindt de commissie onder meer de opbouw van beide programma's met geïntegreerde vakken en projecten die goed aansluiten bij het beroepsprofiel, de samenwerking met lectoraten en het werkveld rond praktijkopdrachten, stages en afstudeertrajecten, en de aandacht voor AI. Overtuigende sterktes zijn ook de grote studentbetrokkenheid en de goed georganiseerde studentenbegeleiding, met aandacht voor diverse behoeften. Studenten worden actief ondersteund om agency en een eigen profiel te ontwikkelen. Er zijn de afgelopen jaren effectieve herzieningen doorgevoerd in jaar 2 en 4 van CMD-NL, die nog verder worden doorgezet in het Engelstalige UXD-programma. Hierbij sluit de opleiding direct aan bij de onderwijsvisie van de hogeschool. De commissie verwacht dat dit een efficiëntieslag kan betekenen.

De opleiding hanteert toelatingseisen die realistisch zijn. CMD-NL richt zich op havo- en mbo-instromers en UXD op vwo-leerlingen. De commissie heeft waardering voor de aanpassingen die door de opleiding zijn gedaan om de studerebaarheid te verhogen. Positief zijn ook de adequate informatievoorziening en de passende voorzieningen, al is er behoefte aan uitbreiding hiervan vanwege de groei van UXD in

voorgaande jaren. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Toetsing

Het toetsingsproces van de opleiding laat een goede inrichting zien die valide en betrouwbare beoordeling mogelijk maakt. De focus op beroepsproducten sluit volgens de commissie goed aan bij de leerdoelen. Ook waardeert zij de betrokkenheid van het werkveld bij de beoordelingen en de veelvuldige kalibratie die plaatsvindt. De proactieve examencommissie en toetscommissie hebben bovendien een goed zicht op de toetsing in de opleiding. De kwaliteit van de toetsing wordt volgens de commissie hiermee voldoende gewaarborgd. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

Het eindwerk voor beide programma's omvat een ontwerpopdracht in de beroepspraktijk die de student zelfstandig werft en uitvoert. Deze opdracht omvat een volledig ontwerpproces, is complex van aard en er moeten meerdere stakeholders bij betrokken zijn. De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten gerealiseerd worden. Zij vindt het niveau van de eindwerken adequaat. Er worden gedegen professionals afgeleverd die beschikken over de vereiste beroepscompetenties en die de meerwaarde van de opleiding zien. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding voldoet aan deze standaard.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft het panel een [positief advies](#) inzake accreditatie van de opleiding Communication & Multimedia Design (CMD/UXD).

Namens het voltallige visitatiepanel,
Utrecht, februari 2025

Raoul van Aalst
Voorzitter

Aanbevelingen

Het panel heeft de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- Visie: werk aan een vereenvoudiging van de visie en expliciteer de daarin gebruikte begrippen. Werk dit consequent door in het curriculum en de toetsing;
- Toetsing: verbeter de interne afstemming en congruentie (bijvoorbeeld rond het beoordelen van groepswerk en de inzet van peer feedback) en de navolgbaarheid van beoordelingen.

Met het oog op de toekomst geeft het panel volgende suggesties ter overweging:

- Organiseer de werving en coördinatie van praktijkopdrachten om te kunnen sturen op de kwaliteit van projecten en om docenten te ontlasten.
- Versterk het alumnibeeld en benut het bestaande netwerk in het werkveld actiever voor een kwaliteitsimpuls, ook rond stage- en afstudeerplekken.
- De commissie ziet mogelijkheden om het eindwerk door te ontwikkelen naar een focus op beroepsproducten. In lijn met een dergelijke ontwikkeling kan het portfolio een prominentere plaats krijgen door deze in te zetten als visuele showcase voor de student.

Carlijn Braam
Secretaris

Inleiding

Profiel

De Haagse Hogeschool telt bijna 25.000 studenten uit meer dan 120 landen, verdeeld over ruim 100 opleidingen in Den Haag, Delft en Zoetermeer. De hogeschool zet in op 'onderzoekend leren met impact', met oog voor kwaliteit in onderwijs en onderzoek, relevantie, het creëren van persoonlijke leerpaden en co-creatie met het werkveld. De bacheloropleiding CMD/UXD is onderdeel van de Faculteit IT & Design, evenals de bachelors HBO-ICT, Applied Data Science & Artificial Intelligence (ADS&AI) en de masters Cybersecurity en Risicomanagement. De faculteit verzorgt onderwijs voor ongeveer 2700 studenten en heeft 6 lectoraten, met name op het gebied van digitalisering, cybersecurity en data. De opleiding werkt nauw samen met de lectoraten Civic Technology, Filosofie van de Beroepspraktijk, Learning Technology & Analytics, Gezonde Leefstijl in een stimulerende omgeving, Revalidatie & Technologie, Jeugdhulp in Transformatie en Inclusive Education/CarE.

De opleiding CMD/UXD wordt zowel in de Nederlandse taal (CMD-NL) als in de Engelse taal (UXD) aangeboden, waarbij UXD gericht is op een internationale doelgroep en vwo-leerlingen. De opleiding heeft aangegeven dat vanwege het internationale karakter van het vakgebied studenten worden voorbereid op een beroep in een internationale omgeving. Het panel vindt dit een adequate uitleg voor het aanbieden van de opleiding in het Engels.

De visitatie

De Haagse Hogeschool (HHs) heeft AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijk en ter zake

kundig panel samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie is uitgevoerd op basis van het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. De instelling heeft een erkenning ITK, en daarom zijn vier standaarden getoetst.

Het panel heeft zich daarbij expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het panel.

Bij de vorige visitatie zijn aanbevelingen voor verdere ontwikkeling gemaakt. De opleiding heeft daarop actie ondernomen (zie bijlage 3). Het panel heeft deze opvolging integraal betrokken in haar overwegingen bij de huidige beoordeling.

Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies.

Deze rapportage is in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in het begin van 2025. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De bacheloropleiding CMD/UXD leidt studenten op tot 'ontwerper van digitale interactie' (UX-designer). De beoogde leerresultaten van de opleiding zijn gebaseerd op het landelijke beroeps- en competentieprofiel Communication & Multimedia Design uit 2021, waarin ook de relatie met de Dublin-descriptoren is uitgewerkt. De opleiding heeft aan de landelijke competentieset de competentie 'Betrokken en bewust ontwerpen' toegevoegd, passend bij de eigen visie op het opleiden van de digitale ontwerper van de toekomst. Daarmee zijn de te verwerven competenties: 1. Betrokken en bewust ontwerpen; 2. Onderzoeken, vertalen en definiëren; 3. Visualiseren en prototypen; 4. Exploreren en genereren; 5. Evalueren, itereren en beslissen; 6. Georganiseerd en samen ontwerpen. De eigen visie is tot stand gekomen in co-creatie met de onderwijsteams, experts en het werkveld en in samenwerking met het lectoraat Designing Value Networks, en is vastgelegd in het CMD-Manifest (2021). Dit manifest is volgens de opleiding het fundament onder beide varianten. Belangrijke kenmerken hierin zijn cultuur (samen leren), mindset (leef, impact, nieuwsgierigheid en creativiteit), werkwijze (regie over het eigen leerproces) en plaats (studio-omgeving). Met de vier mindsets wil de opleiding aansluiten op de ontwikkelingen in het vakgebied en de wensen van het werkveld. Hoewel de mindsets een goede voorlichtingstool voor aankomende studenten lijken, merkt de commissie tijdens de gesprekken op dat ze nog weinig doorleefd zijn in de opleiding.

Ten opzichte van de andere CMD-opleidingen wil CMD/UXD van de HHs zich onderscheiden

door bij digital design te focussen op de mindsets, een groeiende focus op maatschappelijke impact en een technologische basis. Daarbij staat de ervaring van gebruikers en andere stakeholders centraal. Ontwerponderzoek en de sociale implicaties van een ontwerp zijn eveneens belangrijke thema's.

De vernieuwde competentieset biedt studenten volgens de opleiding meer ruimte voor creativiteit, zowel bij de transitie van onderzoek naar ontwerp als in de ontwerpfase zelf. Ook de aandacht voor de ethische kant van het beroep en de impact van ontwerpen is steviger verankerd. De opleiding leidt ontwerpers op die zich bewust zijn van de impact van hun ontwerpen. Dit profiel trekt zowel Nederlandse als internationale studenten aan die met hun ontwerpen een bijdrage willen leveren aan de oplossing van maatschappelijke problemen. Zij kunnen in co-creatie werken aan complexe uitdagingen.

De commissie begreep dat de nieuwe competenties in 2022–2023 zijn ingevoerd in bijna alle leerjaren en voor het afstudeerjaar een jaar later. Dit heeft niet geleid tot grote inhoudelijke aanpassingen in het programma. Om een goede opbouw te borgen, zijn de competenties vertaald naar niveaus per leerjaar en vervolgens naar leerdoelen voor vakken en projecten. Vanaf 2024–2025 zullen studenten afstuderen met de nieuwe competenties.

De opleiding is daarnaast gestart met de voorbereidingen voor een vernieuwde meerjarenstrategie, met een actuele visie op Design & AI, de samenwerking met het werkveld en de ontwikkeling van co-creatie in interdisciplinaire

projecten. Dit gebeurt in afstemming met het werkveld, samenwerkingspartners en alumni, en met interne partners uit diverse domeinen (o.a. techniek, gezondheid). Bijvoorbeeld met de opleidingen Industrial Design Engineering en Industrieel Product Ontwerpen, waar al een overlap is in docenten. Op dit moment wordt bekeken welke vormen van samenwerking er mogelijk zijn en hoe dit praktisch vorm kan krijgen. Studenten zijn enthousiast over meer interdisciplinaire samenwerking, gaven zij aan in de gesprekken.

CMD/UXD sluit met onderzoeksthema's en persoonlijke leerpaden aan bij de onderwijsvisie van de hogeschool. In 2025 volgt een overstap naar de leeruitkomsten die het instellingsplan voorschrijft (één leeruitkomst per 5 EC). De commissie merkt op dat de opleiding de visie van de hogeschool omarmt, al zal dit een flinke inspanning van het team vragen. Naar verwachting betekent dit tegelijk een efficiëntieslag. De commissie gaat ervan uit dat de omvorming naar eenheden van 5 EC met de beperkte set leeruitkomsten de werkdruk van docenten zal verminderen en de student agency (regie over het eigen leerproces) zal versterken. Doordat studenten makkelijker kunnen switchen van opleiding, kunnen de slagingspercentages bovendien worden verhoogd.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten van de opleiding CMD/UXD op hbo-bachelorniveau zijn, en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen vanuit het beroepenveld en het vakgebied. De opleiding verhoudt zich tot de landelijk afgesproken kaders.

De commissie waardeert het dat de eigen visie tot stand is gekomen in nauwe afstemming met het onderwijsteam en het werkveld. Volgens de commissie is er een helder profiel ontstaan, dat echter nog niet consequent terugkomt in de invulling van het onderwijs. Zij geeft de opleiding mee om te heroverwegen of de vier mindsets nodig zijn. De commissie constateert dat uit het brede profiel van de opleiding op een organische manier verschillende door studenten zelf ingekleurde profielen ontstaan. Zij adviseert om dit op een wijze die bij de opleiding past meer te benutten en studenten gericht op weg te helpen hierin, bijvoorbeeld met uitstroomprofielen gericht op onderzoek, techniek en creativiteit.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de CMD-NL als de UXD variant.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Opbouw programma

De opleiding heeft twee varianten: het Nederlandstalige CMD-programma van 240 EC en het Engelstalige UXD-programma van 180 EC. De twee varianten kennen dezelfde eindkwalificaties en didactische uitgangspunten. In beide programma's leren studenten in het propedeusejaar in praktijkgerichte basisvakken kennis en vaardigheden van een digital designer en passen deze toe in projecten. Studenten maken zo kennis met de breedte van het ambacht; er komen verschillende ontwerpmethodes, technieken, werkwijzen en opdrachtgevers aan bod.

In het CMD NL-programma zijn jaar 2 en jaar 4 recentelijk volledig herzien. In jaar 2 zijn vakken en projecten geïntegreerd, staat de ontwikkeling van student agency centraal in de begeleiding en is er keuzeruimte (10 EC) gekomen. Studenten werken veel samen in groepen, waarbij er aandacht is voor het werken als team en met een opdrachtgever. Daarnaast worden studenten voorbereid op de stage. In het derde jaar kunnen studenten een stage en een minor van elk 30 EC volgen, in de door hen gewenste volgorde. Ook kunnen zij onderwijs volgen bij één van de buitenlandse partners. In het vierde jaar ligt de focus op het formuleren van eigen leerdoelen en een eigen profiel als ontwerper. Studenten worden voorbereid op het afstuderen in het 2^e semester (graduation project van 30 EC). Met het oog op 'Onderzoekend leren met impact' is er ruimte gemaakt voor een interdisciplinair project (10 EC). Daarnaast zijn er specialisatietracks ingevoerd waarmee de student zijn

kennis en vaardigheid als designer kan verdiepen, te weten: Mens en ervaring; Innovatie en prototypen; Globale impact en Ondernemerschap. Studenten kunnen via de track Ondernemerschap vanaf 2025 afstuderen in Next-ED, de incubator voor technologie voor het onderwijs.

In het UXD-programma ligt het tempo wat hoger en wordt uitgegaan van meer zelfstandigheid van de student. Studenten kunnen in het 1^e semester van jaar 2 kiezen tussen een minor of een stage van 30 EC; ongeveer 20% doet een stage. In het 2^e semester is er ruimte voor projecten, vakken en het keuzeonderdeel UX-Lab (6 EC) waarin studenten allerlei opdrachten kunnen doen. In het 1^e semester van jaar 3 werken studenten met name aan een groot project voor een (publieke) organisatie en worden zij voorbereid op het afstuderen. In het 2^e semester studeert de student af met een praktijkopdracht (graduation project) van 30 EC.

Vanwege het internationale karakter van het vakgebied is veel materiaal voor beide varianten Engelstalig. Er is één gemeenschappelijk vak in het Engels voor beide varianten, Human Computer Interaction (HCI). CMD-NL studenten mogen het portfolio voor dit vak in het Nederlands opleveren.

Na de aanpassingen in het CMD NL-programma staat er ook voor het UXD-programma een herziening gepland; door de groei van het aantal studenten in de afgelopen jaren zijn de coördinatie- en nakijklast van de vele kleine vakken en daarmee de werkdruk toegenomen. Met de

herziening wil de opleiding direct aansluiten bij de nieuwe onderwijsvisie van de HHs.

Vormgeving programma

Studenten, die beschouwd worden als junior designers, worden ondersteund in het maken van keuzes om agency en een eigen ontwerpprofiel te ontwikkelen. Zij leren het ontwerpvak door in een stimulerende omgeving actief samen te werken, te oefenen en elkaar feedback op ontwerpen te geven (design critique). De opleiding biedt daarbij actieve onderwijsvormen aan die passen bij het beroepsprofiel, zoals studio based learning. Soms organiseren (oud-)studenten ook eigen workshops voor kennisuitwisseling rond specifieke thema's. Conform de visie zijn er veel contacturen en worden de meeste onderwijsenheden afgesloten met een (ontwerp)opdracht. Studenten hebben hierbij de ruimte om te kiezen in type opdracht of opdrachtgever. Op basis van het Manifest (cultuur, mindset, werkwijze, plaats) heeft de opleiding het curriculum opnieuw vormgegeven om meer ruimte te bieden voor creativiteit en innovatie. De commissie ziet de mindsets nog niet expliciet terugvertaald in het programma en de toetsing. Daarnaast zouden meer passende onderwijsruimtes volgens de commissie gewenst zijn. Het valt de commissie verder op dat het onderwijs redelijk lineair is ingestoken, waardoor het ontwerpproces niet zozeer iteratief is maar een scheiding kent tussen onderzoek en concept, die terug te zien is in beoordelingen. Halverwege het tweede jaar worden deze geïntegreerd.

Onderzoek is een vast onderdeel van het werkproces van digitale ontwerpers en is een integraal onderdeel van de programma's, met name bij UXD. Hiervoor werkt de opleiding nauw samen met verschillende lectoraten van de kenniscentra van de hogeschool. De commissie merkt op dat dit op een zeer organische manier gebeurt; de opleiding weet onderwijs en onder-

zoek goed bij elkaar te brengen, zonder dat dit in formele kaders is vastgelegd. De lectoraten bieden tevens praktijkopdrachten, stage- en afstudeerplekken.

Voor de praktijkopdrachten wordt daarnaast samengewerkt met opdrachtgevers uit het werkveld; projecten hebben vaak één of meer externe opdrachtgevers die actuele vraagstukken inbrengen waaraan studenten werken. Het werkveld is daarnaast bij het onderwijs betrokken via onder meer het geven van feedback op de portfolio's in het eerste jaar tijdens een hiervoor georganiseerde 'portfolio-night' en via gastcolleges – die gewaardeerd worden door de studenten, zo gaven zij de commissie te kennen.

De werving en coördinatie van praktijkopdrachten kost docenten veel tijd, stelt de commissie vast. Een oplossing hiervoor wordt gezocht in het project 'Landingsbaan' dat als doel heeft digitaliseringsvraagstukken uit het werkveld te koppelen aan onderwijs en onderzoek binnen de faculteit. Er is recent een projectleider benoemd dankzij een investering uit het Groeifonds (Tekortsectoren) voor het in kaart brengen en matchen van projecten. Eveneens een uitdaging voor de opleiding is het vinden van voldoende geschikte stage- en afstudeerplekken, met name voor Engelstalige UXD-studenten.

Instroom

Terwijl de Nederlandstalige variant (CMD-NL) zich richt op havo- en mbo-instromers, richt de internationale variant (UXD) zich op vwo-instromers en heeft als instroomeis Engels C1. Sinds afgelopen studiejaar is de wiskunde-eis bij instroom komen te vervallen. Hiervan ziet de opleiding nog niet direct effect. Voor UXD moeten studenten voldoen aan de Engelse taaleis. Dit wordt getoetst door het Enrollment Office dat de inschrijvingen afhandelt. Sommige buiten-

landse studenten blijken alsnog moeite te hebben met het Engels, maar dit zijn volgens de opleiding uitzonderingen.

In het Nederlandse programma wordt aandacht besteed aan de aansluiting op de verschillende instroomniveaus en studeren in het hbo, zo begreep de commissie. In het internationale programma is er aandacht voor de culturele diversiteit in de groepen en het onderwijs bij UXD. De commissie is positief over de internationale, zeer diverse leeromgeving die wordt geboden en de aanwezigheid van een instroomcoördinator, die helpt bij een zachte landing en het bevorderen van de doorstroom.

In UXD studeren momenteel meer vrouwen dan mannen; in CMD-NL is deze verhouding 50/50. De instroomcijfers fluctueren de laatste jaren. Het viel de commissie op dat de instroom in CMD-NL bijna is gehalveerd (van 200 eerstejaars in 2018 naar 109 in 2022) tegenover een flinke toename in UXD (van 57 eerstejaars in 2018 naar 123 in 2022). De uitval in UXD is bovendien lager dan in CMD-NL; UXD-studenten komen hier bewust naartoe om te studeren en zijn zeer gemotiveerd. De opleiding heeft in de gesprekken toegelicht dat de instroom in CMD-NL de laatste twee studiejaar gelijk is gebleven, en in UXD iets is teruggelopen. De gesprekspartners vermoeden dat de naam van de opleiding ook een rol speelt, die niet goed meer aansluit bij wat de opleiding biedt. In de (internationale) marketing rond de opleiding gebruikt men daarom alleen de afkorting CMD en verder 'digital design'.

Personeel

De opleiding heeft een opleidingsmanager en twee teamleiders voor de varianten CMD-NL en UXD. Het qua leeftijd en ervaring gemengde team is een afspiegeling van de culturele diversiteit van de studentenpopulatie, merkt de

commissie op. Zodoende komen studenten in aanraking met verschillende perspectieven. Daarnaast is er een flexibele schil van freelance docenten uit het werkveld, die zorgen voor een stevige verbinding met de praktijk. De verbinding met onderzoek is er via 12 docenten (28% van de vaste formatie) die als lid van een kenniskring verbonden zijn aan verschillende lectoraten. Ook is een lector lid van de curriculumcommissie, naast twee hogeschoolhoofddocenten en een (interne) werkvelddeskundige.

De commissie heeft gesproken met een bevoegen en didactisch bekwaam team. De studenten waarmee de commissie sprak, prijzen de betrokkenheid en benaderbaarheid van de docenten; zij waarderen het persoonlijk contact met hen. Bijna alle docenten beschikken over de Basis Kwalificatie Examinering (BKE). Zij worden daarnaast gestimuleerd om zich verder te professionaliseren (o.a. SDB, SKE, promotiemogelijkheden). Ook kunnen zij werken aan hun taalvaardigheid in het Nederlands en Engels. Zodoende draagt het personeelsbeleid ertoe bij dat docenten in staat zijn in het Engels te doceren, stelt de commissie vast. Voor de begeleidingslijn is het belangrijk dat docenten beschikken over goede coachingsvaardigheden; zij kunnen hiervoor indien gewenst extra trainingen volgen.

De opleiding werkt met semesterteams van docenten die verantwoordelijk zijn voor onderwijs en uitvoering van een semester. Docenten staan hierdoor dicht bij de studenten, hebben goed zicht op hun studievoortgang en kunnen hierop inspelen. In 2023/2024 is de indeling van de semesterteams gewijzigd om in te spelen op de veranderde studentaantallen, waarbij meer capaciteit naar UXD is gegaan. Daarnaast is elke docent vanuit zijn expertise lid van een expertgroep. Er zijn vijf expertgroepen (Creativity & Co-creation, Design methodology, Professional Skills, Testing, User Research en Technology &

Prototyping) om de inhoudelijke lijnen over de semesters en de twee programma's en inhoudelijke actualiteit van het curriculum (BOKS) te borgen, begreep de commissie. De curriculumcommissie stuurt dit proces aan en zorgt voor een goede afstemming met ontwikkelingen in de wetenschap en het werkveld. Dit doet zij ook door onderzoek te initiëren, bijvoorbeeld naar generatieve AI, en resultaten te vertalen naar inzichten voor de opleiding.

Onderwerp van gesprek was ook de gemiddeld als hoog ervaren werkdruk onder docenten. Er zijn in de afgelopen jaren door het management al diverse maatregelen doorgevoerd om die werkdruk aan te pakken, bijvoorbeeld rond toetsing door minder intensief te toetsen. Ook voor komende jaren is het een aandachtspunt. De commissie noemt in dit verband de fijnmazigheid van de opleidingsorganisatiestructuur; door de decentrale organisatie en de zorgvuldigheid waarmee het team opereert, kost het relatief veel tijd om veranderingen door te voeren. Tegelijk stelt de commissie vast dat de werkdruk geen probleem vormt voor de docenten met wie is gesproken, dat zij hier bovendien zelf invloed op hebben en dat er een goede communicatie is met het management.

Kennisdeling

Het panel heeft de indruk van een vrij complexe organisatie met veel overlegstructuren. De gesprekspartners ervaren dat deze structuur in de praktijk goed werkt, en vinden de mate van autonomie en het werken in kleine, wendbare teams een groot voordeel. Belangrijk in deze structuur is een goede onderlinge afstemming en verbinding. De commissie vernam dat er regelmatig overleg is tussen management, curriculumcommissie en semesterteams over wijzigingen in het curriculum. Aanpassingen op basis van evaluaties worden direct doorgevoerd.

Veranderinitiatieven kunnen bovendien van alle docenten komen.

Interne kennisdeling en kalibratie vinden primair plaats in de expertgroepen, maar ook in de semesterteams. Veel docenten geven bovendien in beide programma's les. Docenten die onderzoek doen, delen hun kennis en ervaring tijdens regelmatige lunchsessies. Daarnaast zijn er onderwijsdagen, kick-off sessies per vak waarbij de betreffende docenten de studiegids doornemen en organiseert de opleiding de overgang tussen semesters.

Begeleiding studenten

Er is een actieve studentenbegeleiding gedurende alle studiejaren, stelt de commissie vast. De opleiding heeft in de gesprekken benadrukt een goede studentenbegeleiding van groot belang te vinden. De begeleiding is opnieuw ingericht, waarbij de ontwikkeling van de student agency door de jaren heen centraal staat en er aandacht is voor de landing en binding van studenten. De indeling in vaste klassen bevordert deze binding, en daarmee het studiesucces. Studenten met wie de commissie sprak, zijn zeer positief over de begeleiding en het laagdrempelige contact met docenten. Elke student heeft vanaf de start van de studie een docent als studieloopbaanbegeleider/coach (SLB'er); er zijn twee SLB'ers per klas. De SLB'er heeft een belangrijke begeleidende rol bij studie- en loopbaanvragen. Als onderdeel van het intakegesprek in de introductieweek worden specifieke behoeften in kaart gebracht. In het eerste jaar zijn er vier geplande begeleidingsgesprekken, daarna ligt het initiatief hiervoor bij de student.

De begeleiding van studenten is bij CMD-NL sterk verbonden met de @work-modules in elk semester (in totaal 5) waar ook studiepunten aan verbonden zijn. Afhankelijk van de fase van de studie staat een thema centraal, zoals 'leren

keuzes maken' (2e jaar) en voorbereiding op de professionele loopbaan (4e jaar). De opleiding besteedt in beide programma's ook aandacht aan de verbinding tussen de verschillende studiefases. Zo zijn er klassikale bijeenkomsten na bijvoorbeeld een stage.

Tijdens de studie is er aanvullende ondersteuning beschikbaar. Zo nodig kan de SLB'er/coach doorverwijzen naar een studentenpsycholoog of decaan. De opleiding wil voor de zeer diverse studentenpopulatie een inclusieve community zijn. Voor de studenten die hindernissen ervaren tijdens het studeren, is er binnen de opleiding een Special Educational Needs (SEN) coördinator die extra ondersteuning kan organiseren.

Studeerbaarheid

De studeerbaarheid van de opleiding krijgt aandacht in de semesterteams. Semesters worden zodanig ingericht dat er een gelijkmatig studieritme ontstaat voor de studenten. De commissie stelt vast dat er geen struikelvakken zijn voor studenten. De opleiding merkte eerder dat studenten in het eerste jaar moeite hadden met het plannen van meerdere toetsen in dezelfde week en heeft door een betere spreiding van toetsen de uitval in het eerste jaar weten te verminderen. Er wordt gestuurd op nominaal studeren. Tegelijk constateert de opleiding dat de nominale studietijd de afgelopen jaren is toegenomen, onder meer doordat veel studenten moeten werken naast hun studie. Bij UXD kan het vinden van een geschikte Engelstalige afstudeerstage tot studievertraging leiden. Er wordt daarom nagedacht over alternatieven voor de afstudeerstage. Fase-coördinatoren monitoren het studieverloop van studenten en zorgen waar nodig voor aanpassingen van het studieprogramma. Met langstudeerders wordt contact onderhouden om studenten te helpen de studie succesvol af te ronden.

Voorzieningen

De opleiding beschikt over enkele op de CMD-praktijk afgestemde onderwijsruimtes waarin het werken aan een ontwerpopdracht centraal staat en materialen beschikbaar zijn om studenten creatief uit te dagen (studio based learning). Er zijn twee geschikte vaklokalen, een ruimte voor onderzoeksprojecten en een studioruimte. Vanwege de groei van UXD heeft de opleiding behoefte aan meer passende onderwijsruimtes. In de vaklokalen zijn de Makersspace en New Designers, een digital agency, gehuisvest. New Designers is een in 2021 opgezet leerwerkbedrijf voor studenten, ook uit het mbo en HBO-ICT. Studenten werken hier in het kader van een stage, parttimebaan of keuzevak aan opdrachten van zowel interne als externe opdrachtgevers, onder begeleiding van coaches. Door de interne opdrachtgevers ontstaat er steeds meer interdisciplinaire samenwerking met andere opleidingen en lectoraten.

In de digitale leeromgeving Brightspace is alle relevante informatie over de opleiding te vinden. Elk vak heeft een studiehandleiding met een beschrijving van onder meer leerdoelen, inhoud, planning en toetsing. Studenten worden ook geïnformeerd via e-mail en is er een FAQ voor de studenten CMD-NL ontwikkeld met allerlei algemene informatie. Voor UXD volgt nog een Engelstalige FAQ.

Overwegingen

De commissie is te spreken over de goed opgezette en studentgerichte leeromgeving waarin de ambities van studenten gefaciliteerd worden, met voldoende keuzeruimte. Sterke punten vindt de commissie onder meer de opbouw van beide programma's met geïntegreerde vakken en projecten die goed aansluiten bij het beroepsprofiel, de actieve onderwijsvormen en de stevige lijnen met zowel onderzoek als beroepspraktijk. Er is veel waardering voor de orga-

nische manier waarop onderwijs en onderzoek bij elkaar worden gebracht via de samenwerking met lectoraten. Deze waardering is er ook voor het zelfbewuste, goed gekwalificeerde en divers samengestelde team dat eigenaarschap en responsiviteit toont. Het team beschikt daarnaast over voldoende professionaliseringsmogelijkheden.

De commissie ziet de grote studentbetrokkenheid met korte lijnen tussen docenten en studenten en de actieve studentenbegeleiding als een overtuigende sterkte van de opleiding. Het schept een veilig en inclusief leerklimaat waarin studenten zich gehoord voelen en agency kunnen opnemen. De internationale instroom in UXD zorgt bovendien voor een diverse leeromgeving. Volgens de commissie hanteert de opleiding toelatingseisen die realistisch zijn. De commissie beschouwt het manifest als een goede marketingtool om de juiste studenten aan te trekken. De informatievoorziening van de opleiding is adequaat, evenals de voorzieningen met geschikte onderwijsruimtes voor ontwerpprojecten. Er is daarnaast oog voor specifieke behoeften van studenten. Verder apprecieert de commissie de actieve aandacht die er is voor het werken met AI en het ontwikkelen van een visie en beleid hierop.

Rond de ervaren hoge werkdruk van docenten constateert de commissie dat dit de aandacht van het management heeft. De commissie ziet de fijnmazige opleidingsorganisatiestructuur als

een belangrijke factor hierin, die een hogere werkdruk met zich meebrengt. Kanttekeningen plaatst de commissie ook bij het project Landingsbaan. Zij vraagt zich af of de opleiding bij de huidige omvang voldoende kan sturen op kwaliteit van projecten, en daarmee van het portfolio, en vindt het kwetsbaar dat het huidige netwerk steunt op de persoonlijke contacten van docenten. Zij suggereert om dit efficiënter te organiseren, bijvoorbeeld via een projectenbureau. Daarnaast geeft de commissie mee om de nuance te vinden in de term 'impact', om duidelijk te maken wat hieronder wordt verstaan en hoe het zich manifesteert. Gaat het bijvoorbeeld om projecten met maatschappelijke relevantie en in samenwerking, of om niet-commerciële opdrachtgevers? In aanvulling hierop moedigt de commissie de opleiding aan om de inzet op multi-/interdisciplinair onderwijs verder door te voeren.

De opleiding kent een Nederlandstalige en een Engelstalige variant. Als motivering voor die keuze voert de opleiding aan dat het Engelstalige programma bijdraagt aan het opleiden van professionals voor een internationaal vakgebied. Het panel vindt deze motivering helder en kan zich vinden in deze keuze. De docenten beheersen het Engels adequaat.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de CMD-NL als de UXD variant.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Vernieuwde toetsvisie

De opleiding heeft in het studiejaar 2023-2024 een nieuwe toetsvisie ontwikkeld, in afstemming met het hele team. Hierin wordt de verbinding gemaakt met het instellingsplan van de hogeschool en de eigen onderwijsvisie. De toetsing is een volledig geïntegreerd onderdeel van het curriculum en heeft tot doel bij te dragen aan de ontwikkeling van de mindsets uit het Manifest. De opleiding verwacht dat het twee studiejaar zal kosten om de toetspraktijk volledig in lijn te brengen met de nieuwe visie en om te gaan werken met leeruitkomsten. In 2028 moet dit gefaseerd leiden tot een volledig vernieuwde toetspraktijk. Het viel de commissie op dat de mindsets niet expliciet terugkomen in de toetsing. Volgens de opleiding zijn deze moeilijk te toetsen. De commissie geeft mee om hier in de ontwikkeling aandacht voor te houden.

Het toetsprogramma van beide varianten heeft de focus op beroepsproducten, waarbij de ontwikkeling van de competenties centraal staat. Vanuit de leerdoelen ontwerpen de semester-teams de vorm van toetsing en leeractiviteiten. Zij houden hierbij ook rekening met een spreiding van de toetsdruk voor zowel studenten als docenten. Er zijn weinig schriftelijke kennistoetsen, begreep de commissie. In beide programma's worden de meeste studieonderdelen getoetst met een (ontwerp)opdracht of een assessment. Opdrachten worden beoordeeld met een presentatie of een portfolio; een assessment omvat een criteriumgericht interview.

Het werkveld geeft geregeld feedback op (deel)resultaten van projecten. Dit gebeurt ook in stage- en afstudeertrajecten, waarin bedrijfs-

mentoren feedback geven op de kwaliteit van het geleverde werk en de (werk)houding van de student.

Portfolio en afstudeerproces

De commissie heeft met de opleiding gesproken over de rol van het portfolio in de toetsing. Zij had de indruk dat het portfolio veeleer een (omvangrijk) verslag of research folder is dan een visuele showcase. Zo heeft de design-showcase in het eerste jaar de vorm van een rapport, evenals het afstuderen. De opleiding gaf aan komend studiejaar toe te willen naar een compacter portfolio. Competenties kunnen hierin worden aangetoond met beroepsproducten (persona, design, etc.). Studenten worden nu al aangemoedigd om een visueel (digitaal) product, zoals een video, op te leveren ter afronding van sommige studieonderdelen.

Voor de afstudeeropdracht levert de student vooraf een afstudeeropgave in, waarin de opdracht en probleem- en doelstelling worden beschreven. Een keuringscommissie bestaande uit circa vijf docenten keurt de afstudeeropgaven op met name niveau. Dit gebeurt in wisselende samenstelling en met regelmatige onderlinge kalibreersessies. Tijdens het afstudeertraject heeft elke student een vaste docentbegeleider die op een aantal momenten feedback geeft. Aan het einde van het traject wordt een tweede beoordelaar toegevoegd die samen met de docentbegeleider de finale feedback geeft. Beoordelen gebeurt altijd in wisselende duo's, eventueel aangevuld met een gecommiteerde vanuit het werkveld, als externe 'toezichthouder'.

Via het portfolio kan de opleiding nagaan of studenten beschikken over de benodigde com-

petenties. Voorafgaand aan het eindgesprek wordt bij een eerste beoordeling (finale feedback) bekeken of het portfolio een onvoldoende, voldoende of twijfel oplevert en worden al punten afgevinkt. Bij twijfel, bijvoorbeeld over de design rationale, volgen er aanvullende vragen in het eindgesprek, dat een presentatie plus verdediging omvat. Hier ontstaat volgens de docenten vaak een beter beeld; doorgaans zijn studenten verbaal sterker dan schriftelijk. Het eindgesprek levert een 'pass' of 'fail' op, afhankelijk van de reflectie door de student.

De commissie geeft ter overweging mee om de link tussen onderzoek en ontwerp al eerder te laten leggen door studenten, zodat het eindgesprek hier niet over hoeft te gaan.

Kwaliteitsborging

Rond beoordeling is er standaard kalibratie, al kan de wijze van kalibratie per vak verschillen. De opleiding past het vier-ogen-principe toe bij het samenstellen van toetsen, het ontwerpen van het beoordelingsformulier en bij de beoordeling van assessments (gezamenlijk nakijken en bespreken van werken). Studenten ervaren soms verschillen in manier van beoordelen, merkt de commissie op. Bij het afstuderen wordt gebruikgemaakt van een uitgebreid beoordelingsformulier dat alle examinatoren invullen. Het viel de commissie op dat de onderbouwing, taalgebruik en navolgbaarheid van de beoordeling nogal verschillen per examinerator.

Examinatoren moeten over een Basis Kwalificatie Examinering (BKE) beschikken. Zij worden na benoeming door de examencommissie opgenomen in het examenregister. SLB'ers zijn nooit eerste begeleiders bij afstudeeropdrachten vanuit het oogpunt van kwaliteitsborging.

Een aandachtspunt voor de opleiding is de individuele beoordeling bij groepsopdrachten. Bij

de hervorming van het tweede jaar van het CMD-NL programma is dit meegenomen in twee van de drie groepsprojecten. De commissie merkt op dat er een gemengd beleid is ontstaan rond beoordelingen. Zo is het eindcijfer soms gebaseerd op een mix van groepswerk (60%) en individueel werk (40%), maar dit lijkt niet structureel te gebeuren. Ook het onderling feedback geven door studenten gebeurt niet standaard, en de wijze waarop groepen worden samengesteld verschilt. De opleiding erkent deze verschillen en heeft er aandacht voor op opleidingsdagen. Gesprekken hierover zijn gaande in het team om te zoeken naar een balans, waarna de curriculumcommissie een collectieve beslissing kan nemen. De examencommissie krijgt hier weinig signalen over van studenten. Zij heeft een aantal keer een bezwaar ontvangen tegen een groepsbeoordeling. Een student kan in zo'n geval individueel herkansen.

Examencommissie en toetscommissie

De opleiding beschikt over een examencommissie en toetscommissie die actief bij de opleiding en de ontwikkelingen rond toetsing betrokken zijn. De examencommissie ziet toe op de borging van het eindniveau door afstudeerzittingen bij te wonen en eindwerken te bekijken. Uit een recente steekproef – waarbij eveneens in duo's is gewerkt – kwamen geen grote aandachtspunten naar voren. Verbeterpunten betroffen de navolgbaarheid van beoordelingen (betere onderbouwing van oordelen) en het beter naleven en/of uitleggen van het uitvoeringsreglement bij afstudeerzittingen. Verder is de examencommissie van mening dat de onderzoekscomponent sterker zou kunnen (hoeveelheid en diversiteit van bronnen). Er zijn echter geen zorgen over de kwaliteit van eindwerken.

In de toetscommissie zitten drie docenten uit het team van CMD/UXD. Zij komen wekelijks bijeen, vernemen de commissie, en rapporteren

regelmatig aan de examencommissie; de voorzitter van de toetscommissie is tevens lid van de examencommissie. Daarnaast is er periodiek overleg tussen de voorzitters van toetscommissies binnen de faculteit. Er is een meerjarige screeningscyclus, op basis waarvan de toetscommissie elk semester zowel voor, tijdens als na afname toetsen checkt. Alle toetsen worden zo elke 4 tot 6 jaar gescreend, inclusief feedback aan examinatoren. De toetscommissie geeft aan geen grote verschillen te zien tussen beoordelingen van examinatoren. Elk semester-team evalueert bovendien eens per jaar de toetsen als onderdeel van de semesterevaluatie.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat het toetssysteem een goede opzet kent die valide en betrouwbare beoordeling mogelijk maakt. De focus op beroepsproducten sluit goed aan bij de leerdoelen. Ook waardeert zij de betrokkenheid van het werkveld bij de beoordelingen, de veelvuldige kalibratie binnen de teams en de proactieve examencommissie en toetscommissie met een goed zicht op de toetsing in de opleiding. De interne afstemming rond toetsing en congruentie in uitvoering kan volgens de commissie nog verbeteren met een steviger rol van het management die de centrale lijnen rond toetsing uitzet, bijvoorbeeld rond het beoordelen van groepswork en de inzet van peer feedback.

De commissie constateert dat het Manifest met de mindsets niet expliciet terugkomt in de beoordelingscriteria. Als het huidige Manifest wordt aangehouden als basisvisie, adviseert zij om in de beoordeling aandacht te besteden aan de mindsets (te denken valt aan 'applied creativity') en studenten te belonen voor eindwerken die creatief, innovatief of impactvol zijn en van lef getuigen. Het beoordelingsformulier kan hierop afgestemd worden. De commissie ziet nieuwsgierigheid en creativiteit op dit moment meer terug in de beoordelingen dan lef en impact. Tevens kan de navolgbaarheid van beoordelingen verbeterd worden; de commissie denkt dan ook aan navolgbaarheid van de vertaling van onderzoek naar ontwerp, en het effect van de presentatie/verdediging op het eindcijfer.

Verder beveelt de commissie aan om de portfolio benadering prominenter te maken, en het portfolio in te zetten als visuele showcase. Dit kunnen studenten bijvoorbeeld gebruiken om een stageplek te verwerven. Voor de duidelijkheid kan het huidige 'portfolio' dan een andere naam krijgen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de CMD-NL als de UXD variant.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Afstudeeropdracht

De commissie stelt vast dat de criteria waaraan afstudeeropdrachten moeten voldoen, zijn vastgelegd in het 'Uitvoeringsreglement afstuderen'. Het afstuderen voor zowel CMD-NL als UXD omvat 30 EC en duurt een half jaar. Bij het afstuderen toont de student aan dat hij alle competenties op eindniveau beheerst aan de hand van een ontwerp-opdracht in de beroepspraktijk. Deze opdracht moet complex van aard zijn, een volledig ontwerpproces omvatten en er moeten meerdere stakeholders bij betrokken zijn. De student moet de opdrachtgever zelf zoeken en voert de opdracht zelfstandig uit. De opleiding voert aan dat uit de praktijk blijkt dat de afstudeeropdrachten van goede kwaliteit zijn en dat opdrachtgevers tevreden zijn.

Om een goed beeld te krijgen van de kwaliteit van eindwerken heeft de commissie een mix van CMD-NL (16) en UXD (16) eindwerken bekeken. De beoordeling van de eindwerken is evenredig verdeeld onder vier van de vijf commissieleden, waarbij elk eindwerk door één commissielid is beoordeeld. De commissie heeft een positieve indruk van de eindwerken. Zij kan zich vinden in de beoordelingen en is van oordeel dat alle eindwerken aan het vereiste niveau voldoen. Bij het bestuderen van de afstudeerwerken viel het de commissie op dat de meeste eindwerken aan creativiteit of innovatie kunnen winnen en de mindsets explicieter kunnen reflecteren.

Onder meer naar aanleiding van aanbevelingen uit de vorige accreditatie heeft de opleiding het plan om in het lopende studiejaar te kijken naar alternatieve manieren om het eindniveau af te toetsen, met meer aandacht voor creativiteit,

innovatie, technologie en impact. Het afstuderen kan zo meer in lijn gebracht worden met het manifest. Daarnaast wil de opleiding met alternatieve trajecten een oplossing bieden voor internationale studenten, die problemen kunnen ervaren bij het zelf moeten werven van een praktijkopdracht in Nederland.

Werkveld en alumni

De opleiding onderhoudt intensief contact met het beroepenveld en blijft zodoende op de hoogte van actuele ontwikkelingen. Het werkveld is nauw betrokken bij het onderwijs via gastcolleges, portfolio-beoordelingen, project-onderwijs, stages en afstudeertrajecten. Twee keer per jaar organiseert de opleiding een stage- en afstudeermarkt voor studenten, waar ook veel alumni namens hun werkgever aanwezig zijn. Om de beroepenveldcommissie nieuw leven in te blazen is dit jaar het BVC-diner bedacht. In april 2024 vond de eerste editie plaats, met als onderwerp AI in de beroepspraktijk. De interactieve bijeenkomst met een brede vertegenwoordiging van het werkveld is enthousiast ontvangen en zal een vervolg krijgen. Het heeft ook geleid tot een actueel overzicht van alle bestaande werkveldrelaties.

De commissie heeft enkele pas afgestudeerde alumni gesproken die nog nauw betrokken zijn bij de opleiding via New Designers. Zij zijn zeer tevreden over de opleiding, constateert de commissie. Veel UXD-studenten stromen na de studie door naar een master.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten gerealiseerd worden. Zij vindt de eindwerken degelijk en van een goed niveau; ze

laten een solide UX-design zien. Er worden gedegen professionals afgeleverd die beschikken over de beroepscompetenties waar het werkveld om vraagt en die de meerwaarde van de opleiding zien.

Volgens de commissie kan de omvang van het afstudeerwerk teruggebracht worden door te focussen op deliverables die op het werkveld gericht zijn, zeker later in de studie (bijvoorbeeld een kortere pitch of video; 'minder is meer'). In de ogen van de commissie zijn het nu meer opleidingsproducten dan beroepsproducten, en mag de opleiding toewerken naar een mix van producten. Ook zijn de mindsets uit het Manifest nu nog weinig in eindwerken terug te zien. De commissie moedigt de opleiding aan

om dit aspect in afstudeerwerken meer te stimuleren.

De commissie is positief over de vele contacten met het werkveld. Zij beveelt de opleiding aan om het alumni-beheer te versterken en te zoeken naar een kwaliteitsimpuls hierin. Het bestaande netwerk kan actiever benut worden als 'critical friends', alsook voor het vinden van passende stage- en afstudeerplekken. Daarnaast is een beter alumni-beeld gewenst, voor inzicht in waar afgestudeerden terechtkomen en naar welke masters zij doorstromen.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt het panel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de CMD-NL als de UXD variant.

Bijlage 1: visitatiepanel

drs. Raoul van Aalst, voorzitter

Zelfstandig adviseur, onderzoeker, cultuur- en organisatiefilosoof. Getraind voorzitter conform NVAO-vereisten.

dr. ir. Wina Smeenk, lid

Lector Societal Impact Design, Hogeschool Inholland

ing. Bas Olde Hampsink, lid

Programmamanager Saxion Business Point

drs. Willem-Jan Renger, lid

Hoofd HKU Innovatielab

Kristie Nkenné Conings, student-lid

Bachelorstudent Rechten – KU Leuven

Het panel werd ondersteund door Carlijn Braam MA, gecertificeerd secretaris.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2: bezoekprogramma

Maandag 18 november 2024

12.00 - 13.00 uur	Overleg intern panel (inclusief lunch)
13.00 - 13.45 uur	Management – Korte presentatie door opleidingsmanager – CMD: wie zijn wij?
13.45 - 14.00 uur	Pauze
14.00 - 15.15 uur	Wie zijn wij – markt, lesbezoek en ontmoeting met studenten, alumni en werkveld
15.30 - 16.30 uur	Panelgesprek – Studenten, inclusief opleidingscommissie
16.30 - 17.00 uur	Afronding dag 1 door MT opleiding met visitatiepanel

Dinsdag 19 november 2024

08.30 uur	Ontvangst panel door MT opleiding
09.00 - 10.00 uur	Panelgesprek – Docenten opleiding CMD & UXD
10.00 - 11.00 uur	Panelgesprek – Studentbegeleiding
11.00 - 11.15 uur	Pauze
11.15 - 12.00 uur	Panelgesprek curriculumcommissie & coördinatie
12.00 - 13.00 uur	Lunch en intern overleg panel
13.00 - 13.45 uur	Panelgesprek examen- en toetscommissie
13.45 - 14.00 uur	Pauze
14.00 - 14.45 uur	Panelgesprek management
14.45 - 16.00 uur	Intern overleg panel
16.00 - 16.45 uur	Terugkoppeling

Bijlage 3: aanbevelingen vorige visitatie

<i>Aanbeveling uit Beoordelingsrapport Hobeon, 31 januari 2019</i>	<i>Opvolging</i>
Zorg ervoor dat de huisvesting van de CMD-opleiding meer 'CMD' uitstraalt dan nu het geval is. Met name de creatieve en designkant van de opleiding zouden zeer geschikt zijn om dat ook in de faciliteiten en huisvesting terug te laten komen. Het is ten slotte een Design-opleiding.	Het 'uitstralen' van CMD in de ruimten hebben we opgepakt. Het blijkt echter dat onze invloed in het voor elkaar krijgen om zaken in de huisvesting te veranderen beperkt is. Twee vaklokalen zijn wel aangepast. In één is het designbureau New Designers gevestigd. In het andere lokaal een Makersspace met 3D-printers, laser cutter, naaimachine en allerlei audioapparatuur.
Daar waar de opdrachten in jaar 1, 2 en 3 veel creativiteit bevatten, is dit minder het geval bij de afstudeeropdracht. Meer creativiteit bij het afstuderen zal meerwaarde hebben voor het portfolio van de beginnende beroepsbeoefenaar.	Voor meer flexibiliteit en creativiteit bij het afstuderen was het nodig om eerst grondig na te denken over een aanpassing binnen de competenties. Zoals te lezen valt bij onze zelfevaluatie van standaard 1, wordt het duidelijk hoe we dit hebben aangepakt en wat daarvan de effecten zijn en worden. Eén van die effecten is dat we, nu vooral bij CMD-NL, een nieuw tweede en vierde jaar ontwerpen. Het plan is om lopende studiejaar 2024-2025 het afstuderen zelf onder de loep te nemen en na te denken over alternatieve manieren om het eindniveau te kunnen aftoetsen.
Waak ervoor dat studenten voldoende ruimte hebben om te kunnen experimenteren met ontwerpen en te leren van fouten.	Ons nieuwe Manifest, Opleidingskader en onze Toetsvisie (lees hierover meer in standaard 1) geven, bijvoorbeeld door voor het onderwijs en de toetsing de CMD-mindsets Creativiteit, Nieuwsgierigheid, Lef en Impact als fundament te gebruiken, ruimte aan studenten om te experimenteren, te leren van fouten, lerend te onderzoeken en onderzoekend te leren. Meer hierover in het hoofdstuk met de standaarden.

Bijlage 4: bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Opleidingskader 2024
- Manifest – De toekomst van digitaal ontwerponderwijs
- Onderwijsvisie HHs en CMD
- Overzicht leerdoelen per vak
- SLB in het CMD onderwijs (SLB visie, handleiding SLB 2024-2025)
- Handboek PDCA CMD onderwijs; SWOT voorjaar 2024
- BOKS – CMD-UXD
- Competentie-matrices
- Toelichting niveaubepaling competenties
- Landelijk competentieprofiel
- Curriculumoverzichten
- Overzicht personeel CMD-UXD
- Toetsvisie en toetsprogramma CMD; implementatie toetsvisie
- Vergader- en overlegschemas 2022-2023 (2^e semester), 2023-2024 (1^e semester)
- Jaarverslagen opleidingscommissie CMD-UXD
- Jaarverslag examencommissie 2022-2023
- Verslagen, notities en terugkoppeling rond werkveldbijeenkomst BVC-diner
- Onderzoeksrapport Netwerkhogeschoolproject 2019-2020
- Beoordelingsformulieren afstuderen CMD-NL en UXD
- Eindwerkstukken van 16 studenten per variant (CMD-NL en UXD)

